Inventering av flygekorre i Edsevö i Pedersöre

Mattias Kanckos
Maj 2026

Huvudsjövägen 411
68840 Nederlappfors
Finland

Tel: 050-5939536
naturforetagare@gmail.com

1. Inledning

Flygekorren räknas som en utrotningshotad art (VU) enligt den nyaste klassificeringen av våra utrotningshotade arter från 2019 och den finns med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga artens förökningss- och rastplatser. Därför är det viktigt och enligt naturskyddslagen ett absolut krav att beakta flygekorren när kommuner och städer uppgör sina planer. Det är sedan tidigare känt att det förekommer flygekorre i Edsevö men däremot har ingen heltäckande inventering gjorts i området. Inom området är flera olika byggprojekt på gång och kommunen ämnar köpa mera mark i området. För att kunna beakta flygekorren vid kommande planering har det framkommit önskemål om att göra en heltäckande inventering av flygekorre inom detta område.

2. Material och metoder

Inventeringen av flygekorren gjordes den 14.4 och 28.4 2026. Tidpunkten är helt optimal för en inventering av flygekorre. Våren 2026 var mycket tidig och det fanns ingen snö kvar alls i terrängen och flygekorrens gula spillningskorn var mycket lätta att hitta. Flygekorren inventerades genom att söka efter den arttypiska spillningen under träd. I praktiken är det främst under stora granar, aspar och andra lövträd som man hittar spillningen och dessa träd kontrollerades speciellt noggrant. Inventeringen gjordes i alla lämpliga skogsområden inom det ca 30 hektar stora inventeringsområdet som framgår av bild 1. Inventeringen av flygekorre har gjorts av FM biolog Mattias Kanckos från essnature som har 25 års erfarenhet av att inventera flygekorre.

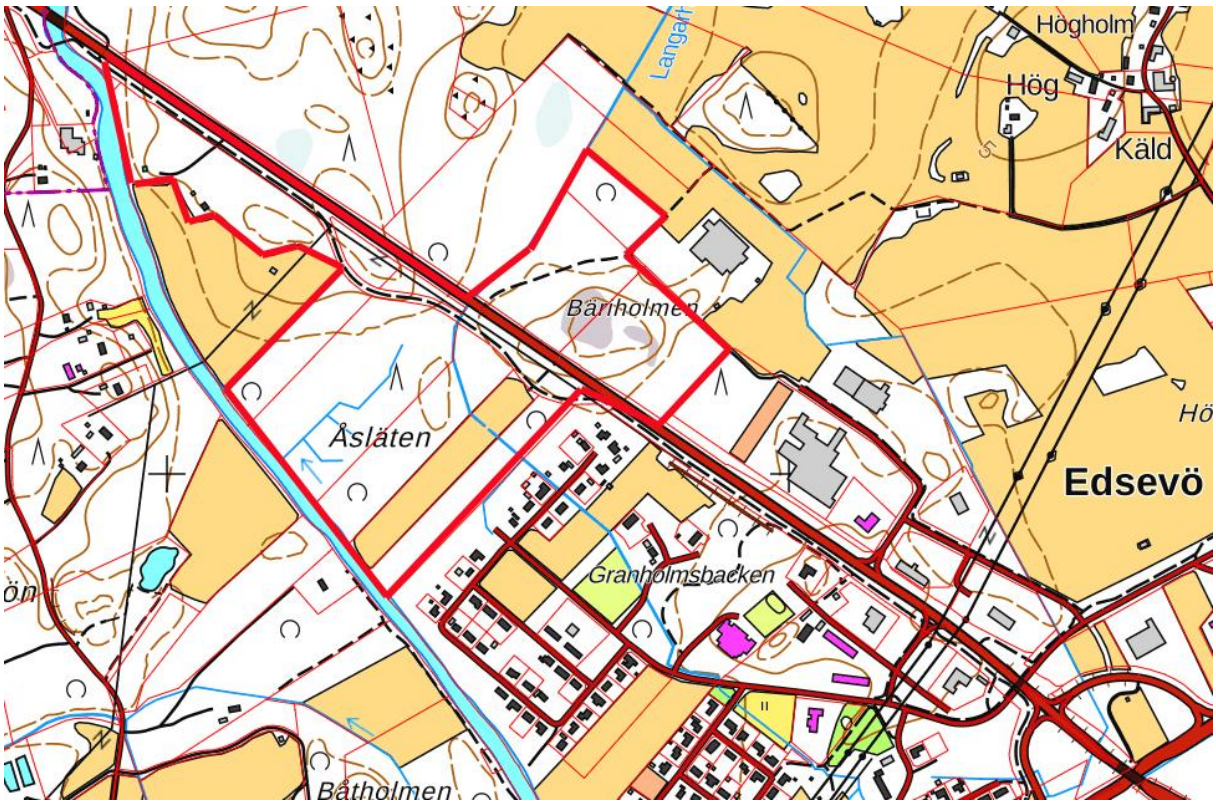

Bild 1. Översiktskarta över inventeringsområdets läge i Edsevö.

3. Resultat

Inom det inventerade området förekommer flygekorre, speciellt på norra sidan av Kållbyvägen där det finns ett tydligt revir med minst fyra boplatser (bild 2). Detta område vid Bäriholmen är sedan tidigare känt som förekomstplats för flygekorre och där finns en optimal livsmiljö för flygekorre, d.v.s. gammal orörd granskog med stort inslag av lövträd och hålträdsaspar. Inom detta revir som är ca 4 hektar hittades fyra boplatser som alla utgörs av hålträdsaspar. Boplatsernas koordinater framgår av tabell 1.

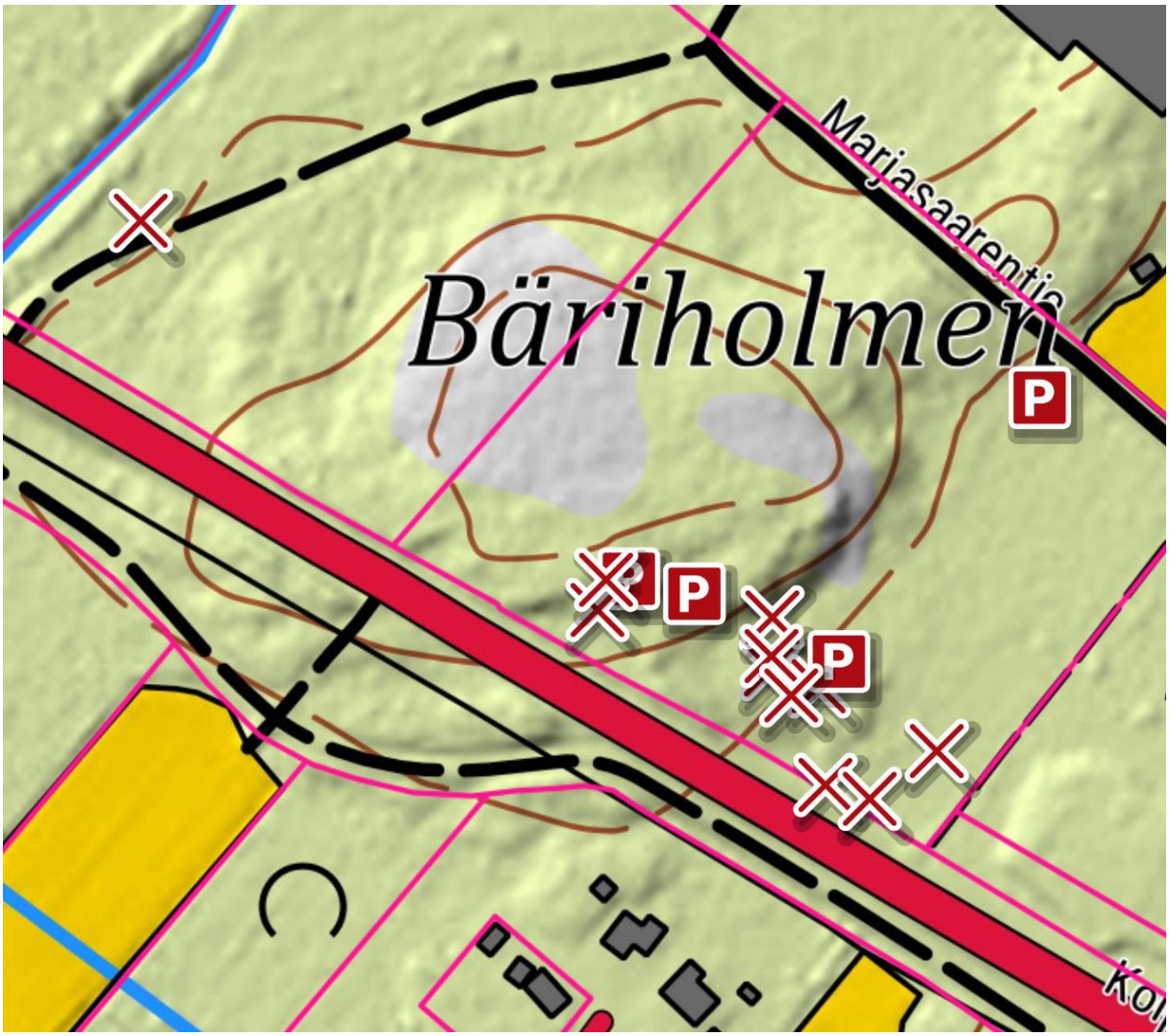

Bild 2. Spillning (rött kryss) och boplatser (röd P-symbol) av flygekorre som påträffades vid Bäriholmen, norr om Kållbyvägen.

Tabell 1. Påträffade boplatser för flygekorre norr om Kållbyvägen.

Typ av boplats	Koordinater	Anmärkning
Asp med hackspetthål	[redacted]	
Asp med hackspetthål	[redacted]	
Asp med hackspetthål	[redacted]	
Asp med hackspetthål	[redacted]	

Mycket lite spillning av flygekorre hittades också under två granar söder om Kållbyvägen i inventeringsområdets nordvästra del (bild 3). I samma område hittades också lite spillning under en inventering av flygekorre 2024 (bild 4). Det är mycket sannolikt att detta utgör ett och samma förekomstområde för flygekorre och att flygekorrens boplatser och kärnreviret finns i närheten av Esse Åminne och vattenreningsverket.

Bild 3. Påträffade spår av flygekorre söder om Kållbyvägen nära Esse Åminne år 2026.

.

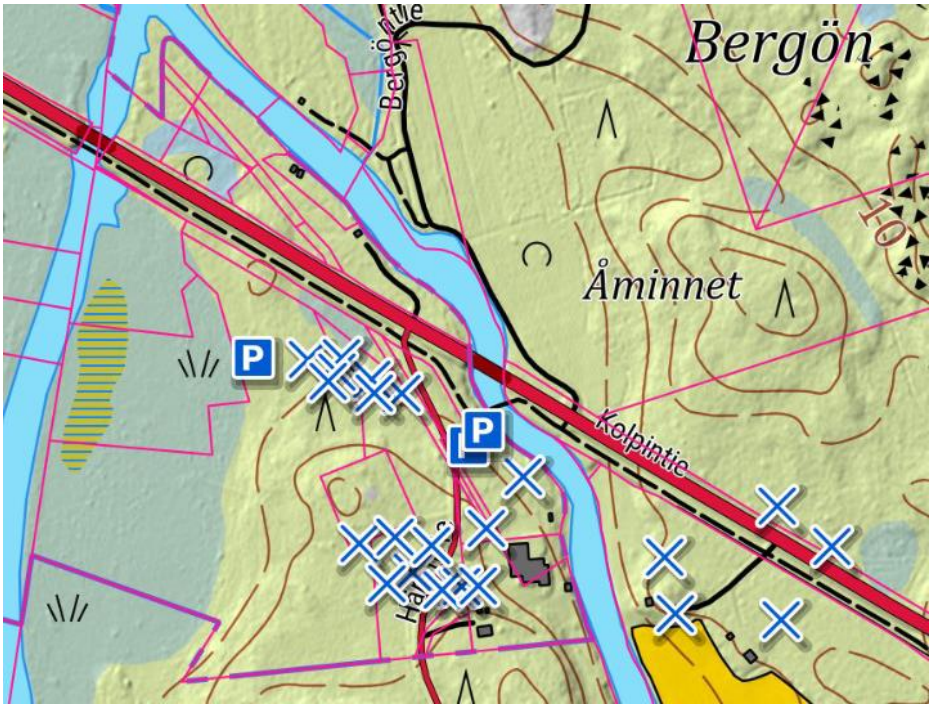

Bild 4. Resultat från inventeringen av flygekorre år 2024 vid Esse Åminne i närheten av det nu aktuella området i Edsevö.

4. Naturtyper

Växtligheten och naturtyperna inom det inventerade området redovisas i olika figurer som har något så när enhetlig växtlighet. Figurernas nummer avser numreringen på flygbilden i bild 5.

Bild 5. Naturtyperna och deras nummer inom inventeringsområdet.

Figur 1. Gammal, grov närmare 100-årig granskog. I trädskiktet förekommer nästan enbart gran och endast en handfull lövträd finns i åkerkanten. I området längst mot Kållbyvägen finns stora mängder vindfällen. Skogstypen är frisk moskog (MT). Området lämpar sig delvis för flygekorren och lite spillning hittades i figuren. Avsaknaden av lövträd som föda och hålträd gör att figuren inte är någon optimal biotop för flygekorren.

Figur 2. Hela denna figur har avverkats under år 2025-2026 och området används nu för jord- och krossverksamhet när man förnyar broarna vid Esse Åminne. I figuren fanns tidigare en gammal granskog där det påträffades lite spår av flygekorre år 2024. I nuläget är figuren helt olämplig som flygekorrebiotop.

Figur 3. Ca 30-årig tallskog. Tallarna planterade på bördig mark (OMT) i tiderna och är nu krokiga och kvistiga. Skogen ställvis gallrad och gles i söder ogallrad och betydligt tätare. I nuläget helt olämplig figur för flygekorre.

Figur 4. Ca 10-årig granplantering. I nuläget helt olämplig figur för flygekorre.

Figur 5. I figuren finns unga, ca 20-åriga granplanteringar och lite äldre tallskog i åldern 30-40 år. I söder finns en mycket ojämn under 20-årig tallplantskog där det ställvis finns mera björk eller gran. Plantskogen delvis gallrad och gles. I nuläget helt olämplig figur för flygekorre.

Figur 6. Relativt stort område med täta granplanteringar i åldern 25-60 år. I trädskiktet är granen mycket dominerande och det finns endast enstaka lövträd. Ställvis är granskogen så tät att busk- och fältskiktet saknas helt. Skogstypen är lundartad granskog (OMT). Området är svagt försumpat och också kraftigt utdikat. Området lämpar sig delvis för flygekorren, men ingen spillning alls hittades i området.

Figur 7. Mycket kraftigt plockhuggen, gammal lövblandskog. I det glesa trädskiktet växer grova vårtbjörkar och endast en handfull grövre granar. Inga plantor på kommande istället ett mycket tätt underskikt och buskage av rönn. Området lämpar sig inte i nuläget för flygekorren.

Figur 8. Äldre, flerårig och mångskiktad ca 60-årig granskog. Rätt stort inslag av björk i trädskiktet och en hel del dött virke. Figuren är också delvis försumpad och utdikad. Figuren är delvis lämplig som flygekorrebiotop, men ingen spillning hittades.

Figur 9. Ca 40-årig, tät granskog. I trädskiktet växer även rikligt med glasbjörk. Skogtypen är lundartad granskog (OMT).

Figur 10. Mogen, ca 80-årig lundartad granskog (OMT). Gran förekommer också som ett underskikt och i buskskiktet. Enstaka tallar i trädskiktet, men mycket få lövträd.

Figur 11. Ca 50-årig, ogallrad och mycket tät tallskog med stort inslag av gran. Gran förekommer också i buskskiktet. Skogstypen är frisk moskog (MT). Figuren endast delvis lämplig för flygekorre.

Figur 12. Denna figur utgör en väldigt värdefull, orörd och gammal barrskog. På Bäriholmen finns också ett litet bergsområde med en grov, gammal tallskog medan resterande del utgörs av en lundartad gammal granskog (OMT), med mycket stort inslag av aspar med håligheter. I hela figuren finns väldigt mycket dött virke. Hela figuren är mycket lämplig för flygekorre och där finns också ett revir.

5. Rekommendationer

Figur 12 (fastighet 599-407-4-76 samt delvis fastighet 599-407-3-151) utgör ett mycket bra förekomstområde för flygekorre med flera påträffade rast- och förökningsplatser. I och med att området är rätt isolerat och avgränsat och på grund av förekomsten av flera boplatser kan området inte alls exploateras och bör lämnas helt orört (ca 5 hektar). På området växer också en gammal, orörd naturskog (granskog samt hällmark) med stort inslag av dött virke. Naturtypen är utrotningshotad och skyddsvärd. Med tanke på flygekorren bör också trädbevuxna förflyttningskorridorer från figuren sparas så att flygekorre lätt kan tas sig till och från reviret. Det mest logiska, praktiska och bästa för både flygekorren och övriga naturvärden är att man lämnar skogsområden orörda sydvästerut ner mot Esse å och sedan vidare längs ån. Följande kända flygekorrerevir finns vid Åminne reningsverk och på så vis kan flygekorren röra sig mellan dessa revir. En förflyttningskorridor kunde också bevaras nordvästerut mot Bergö, men den exakta placeringen kan variera. I bild 6 ges förslag på hur man kunde beakta flygekorren vid planeringen av området. Några andra naturvärden som behöver beaktas hittades inte inom det inventerade området.

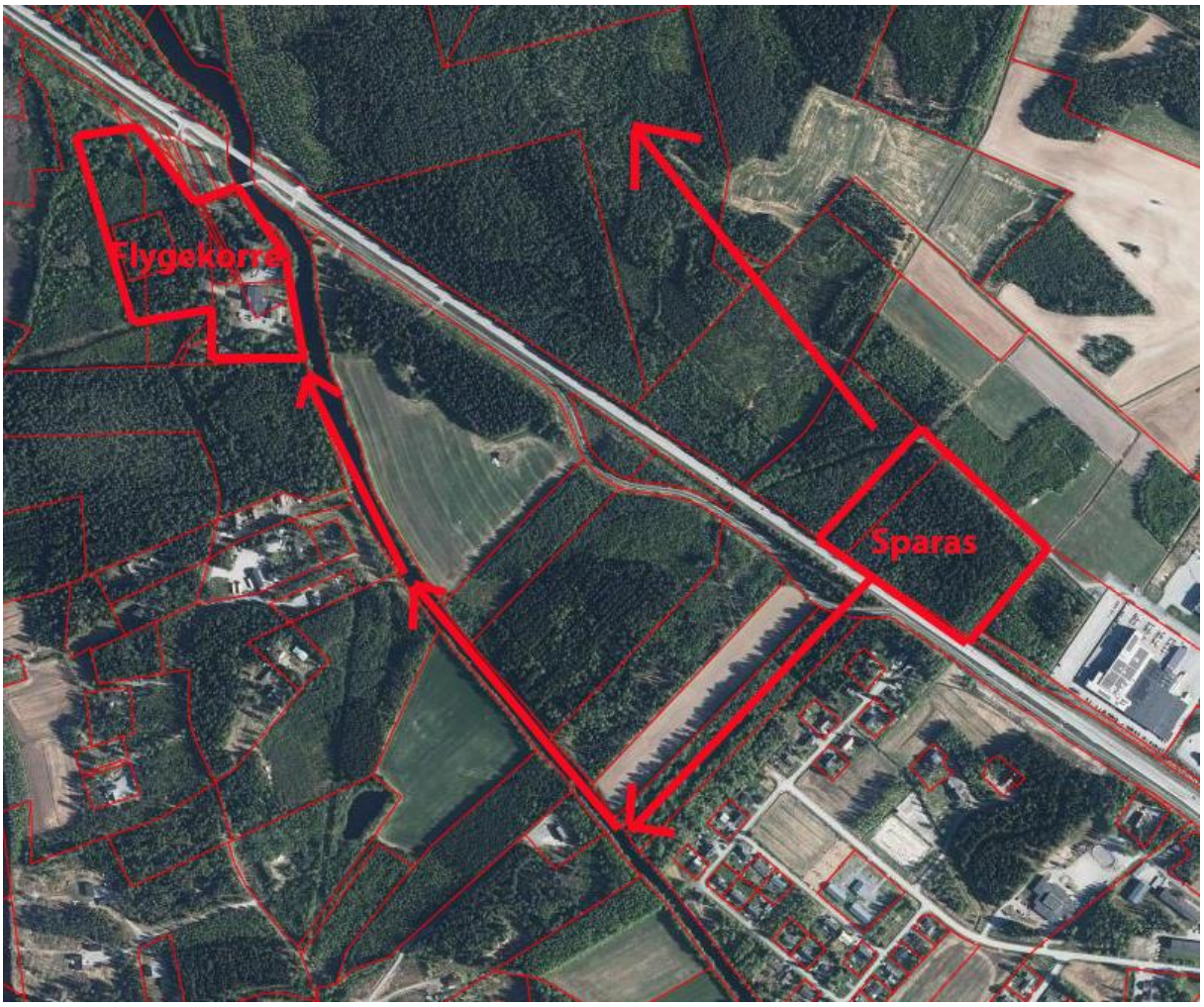

Bild 6. Rekommendationer för områdets planering. De röda pilarna avser möjliga förflyttningskorridorer för flygekorren och det röda området bör bevaras helt orört.